

ДОКУМЕНТ СО КЛУЧНИ ИНФОРМАЦИИ

Овој документ содржи клучни информации за осигурителен производ за осигурување на животот во врска со уделите во инвестициските фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик и има за цел да ви помогне при разбирањето на природата, ризиците, трошоците, можните добивки и загуби од овој производ и да ви помогне да го споредите со други производи. Овој документ не претставува промотивен (рекламен) материјал.

1. Општи податоци

- 1.1 Назив на осигурителниот продукт – ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување со врзување за цената на уделите на инвестицискиот фонд **ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ** со идентификациски број 910000000059 управуван од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје;
- 1.2 Друштво за осигурување на животот: Крација Осигурување - Живот АД Скопје, ул.Железничка бр.41, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница: www.cro.mk, телефони +389 2 3215 083 и +389 2 3215 883; Контакт центар: 15510 (08:00 ч. – 16:00 ч. секој работен ден);
- 1.3 Надлежен орган за супервизија: Агенција за супервизија на осигурување, ул.Македонија бр.25, Палата Лазар Поп Трајков, кат 5, 1000 Скопје, РС Македонија, интернет страница www.aso.mk, телефон 02 3254 050
- 1.4 Датум на ажурирање на документот: 10.07.2024 година.

2. Кои се клучните карактеристики на производот?

2.1 Опис на осигурувањето

ТВОЈ КРО ЛАЈФ (Осигурување) е инвестициско осигурување на животот каде кое Договарачот го сноси ризикот од вложувањето каде што премијата е поделена на: (1) Премија за осигурување на животот - дел наменет за осигурително покритие во случај на смрт и доживување, (2) Премија за вложување, дел од премијата кој е наменет за купување удели во фонд, соодветно на преостанатиот дел од бруто-премијата за осигурителното покритие, го сочинува инвестициониот дел на премијата, а се користи за врзување на цената на уделот на Инвестицискиот фонд, наведен во полисата за осигурување. Соодносот на делот на премијата наменет за осигурителното покритие во случај на смрт и доживување и премијата за вложување е ваш избор и може да 20%/80%, 30%/70%, 40%/60%, 50%/50%, 60%/40%, 70%/30%, и 80%/20% од висината на уплатената бруто-премија. Премијата за осигурување се плаќа еднократно или повеќекратно и (3) Трошоци за спроведување на осигурувањето. Траењето на осигурувањето може да биде од 1 до 25 години.

Со премијата за вложување се купуваат удели во отворениот инвестициски фонд ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ. Бројот на удели кој се купува во инвестицискиот фонд во име на Договарачот зависи од цената на уделите на датумот на купувањето. Цената на уделите на инвестицискиот фонд се утврдува во согласност со Правилата на работење и Проспектот на фондот. Во проспектот на фондот се наоѓаат детални информации за инвестицискиот фонд и клучните цели за вложување на фондот.

Вредноста на референтниот број удели не е загарантирана при истекот на осигурувањето, при откуп и при настанување на ризикот смрт. Со зголемување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се зголемува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договарачот, со намалување на цената на уделите на инвестицискиот фонд, се намалува и вредноста на референтниот број удели вложен во име на Договарачот.

Повратот односно исплатата на осигурувањето зависи од движењето на цената на уделите на Фондот, надоместоците и трошоците на производот. За други детали, видете ја секцијата **Бидете свесни за следните ризици**, делот **Кои се ризиците и очекувањата од производот** и делот **Останати релевантни информации**.

Во случај на смрт се исплаќа осигурената сума за случај на смрт од болест или неизгода наведена во полисата, и вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на петтиот работен ден од денот на поднесување на барањето за надомест на штета. **Во случај на доживување се исплаќа** вредноста на инвестициското портфолио по цената на уделите на инвестицискиот фонд на последниот ден на важност на осигурувањето и осигурената сума за доживување наведена во полисата. Вредноста на референтниот број на уделите на одреден датум е еднаков на референтниот број на удели помножен со цената на уделите на Фондот на тој датум.

Осигурителот редовно годишно ќе доставува до Договарачот и Осигуреникот годишен извештај за склучениот договор за осигурување на животот во врска со уделите во инвестицискиот фонд најдоцна во рок од 30 дена од завршувањето на деловната година.

2.2 Цели и начин на остварување на тие цели

2.2.1 **Инвестицискиот фонд ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ** за инвестициска цел има остварување адекватен принос за сопствениците на удели во фондот, односно раст на вредноста на уделот на долг временски период. Инвестициската цел на Фондот се остварува преку професионално управување со средствата на фондот, односно креирање портфолио на хартии од вредност на најразвитите и најрегулирани пазари во светот преку инвестирање во големи компании - „Large Caps”, кои се лидери во сопствените индустрии и имаат континуирана растечка историја на исплата на дивиденда кон инвеститорите.Средствата на фондот ќе бидат инвестиирани во хартии од вредност на издавачи чие седиште, односно претежна дејност, се врши на територијата на следниве земји: 1. Земјите членки на ЕУ; 2. Земјите членки на ОЕЦД, Цефта и РСМ; 2. Земјите што не се членки на ОЕЦД, ЕУ и ЦЕФТА чии регулирани пазари на хартии од вредност се членки на светската федерација на берзите - WFE. Средствата на Фондот ќе бидат инвестиирани во акции (преносливи хартии од вредност) и инвестициски фондови; како и депозити во РСМ и пари на сметка. До 10% од нето-вредноста на Фондот може да биде инвестирана во инвестициски фондови чијашто провизија за управување не надминува 1% од нето-вредноста на имотот на тој фонд на годишно ниво. До 100% од нето-вредноста на Фондот може да бидат инвестиирани во акции. Приходот од дивидендата остварен од компаниите во кои се вложува ќе биде реинвестиран.

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

2.2.3 Во процесот на управување со средствата на фондите ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ се применува експертизата на професионалниот тим на ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје, како и долгогодишното искуство со кое располага WVP Групацијата.

2.3 Таргет група

2.3.1 ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ е наменет за инвеститорите со стабилни приходи, кои се спремни да преземат средно до повисоко ниво на ризик, имаат познавања од работата на инвестициските фондови, финансиските пазари и инвестирањето и инвеститори што имаат инвестициски период над 10 години.

Препорака: Овој фонд не е подобен за инвеститори кои планираат да ги повлечат средствата во период пократок од 10 години. Внимавајте нивото на ризик на инвестицискиот Фонд да одговара на вашата подготвеност за преземање ризици.

2.4 Користи и трошоци од осигурителниот производ

ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ осигурување на животот е инвестициско осигурување на животот што му ги овозможува следните придобивки на осигуреникот: (1) временски и просторно неограничено осигурување на животот во случај на смрт; (2) можност за остварување принос со средно до повисоко ниво на ризик; (3) управување на средствата од професионалци; (4) диверзифицирано инвестициско портфолио по валути, земји и инструменти за да се постигне подобар баланс помеѓу ризичноста и повратот на инвестирањето; (5) автоматско реинвестирање на добивката; (6) исплата на осигурена сума при доживување, смрт од болест, смрт од неизгода како и вредноста на инвестициското портфолио; (7) можност за вклучување дополнителни осигурувања; (8) можност за обновување на договорот за осигурувањето по истекот на иницијално договореното период на осигурување; (9) намалени трошоци за управување со средствата, односно инвестирањето во фондот е без или со намалена влезна провизија (доколку се инвестира индивидуално во фондот, фондот може да пресмета и да наплати повисоки надоместоци).

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (периодично годишно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 1.000 евра годишно со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестициски фонд на истек од рокот на важењето на полисата би била:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6.6%
4.481,72 евра	5.000,00 евра	7.226,49 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестицискиот фонд на истек на договорот и гарантиралата осигурена сума за доживување.

Пример за придобивки за осигурување со траење од 10 години (еднократно плаќање на премија): Ако осигуреникот има 40 години, склучи полиса со траење од 10 години, каде што премијата му е 2.500 евра со распределба 50% вложување во инвестициски фонд и платена целосно, вредноста на вложените средства во инвестициски фонд на крајот од рокот на важењето на полисата би биле:

очекуван годишен принос од -2%	очекуван годишен принос од 0%	очекуван годишен принос од 6. 6%
1.021,34 евра	1.250,00 евра	2.368,55 евра

Износот на осигурената сума за доживување е еднаква на вредноста на средствата вложени во инвестициски фонд на истек на договорот и гарантираната осигурена сума за доживување.

Имајте предвид дека се работи за пресметки од информативен карактер кои не се правно обврзувачки за Осигурителот. Ако сакате подетална пресметка со други износи или рокови, обратете се до Осигурителот или до неговиот застапник.

2.5 Краен рок на покритие

Датумот на крајниот рок на покритието е датумот на полисата што е означен како **Истек на осигурувањето**, освен ако покритието (и осигурувањето) не престане порано поради смрт на осигуреникот, поради откуп на полисата или сторнирање на полисата од страна на осигурителот поради неплаќање на премијата, или поради стечај на друштвото што управува со инвестициските фондови, а согласно со условите за осигурување.

3. Кои се ризиците и очекувањата од производот?

Осигурувањето со врзување со фондот ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ е изложено и на ризици. Профилот на ризичноста на овој вид осигурување зависи од профилот на ризичноста на Фондот при што референтната вредност на бројот на уделите директно зависи од цената на уделите на Фондот. Синтетичкиот показател на успешноста и ризичноста ги мери историските промени на цената на уделите на Фондот. Историските податоци не се сигурен показател за идниот профил на ризичноста на Фондот. Прикажаните категории на ризичноста и успешноста на фондот не се загарантирани, со текот на времето тие може да се менуваат. Најниската категорија не значи вложување без ризик.

ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ						
1	2	3	4	5	6	7
←Понизок ризик				Повисок ризик→		
Обично понизок принос				Обично повисок принос		

Пресметката на категоријата на ризичноста се заснова на историското движење на цената на уделите и нето-вредноста на имотот на Фондот од почетокот на постоењето.

Состојба на 30.06.2024 година, фондот ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ се наоѓа во категорија 6, што упатува на високо ниво на ризик и е во согласност со долгорочната стратегија на фондот.

Претпоставката на индикаторот за ризик е дека ќе го чувате производот до крајот на препорачаното времетраење. Специфичниот ризик може да биде значително различен ако договорот е раскинат предвреме, а износот што ќе го добиете може да биде помал. Овој производ е категоризиран како производ со средно висок ризик 6, каде ризикот е категоризиран од 1 до 7. Категоријата на ризик која е прикажана не е загарантирана и истата може да се промени со тек на време. Стратегијата според која се гради портфолиот на фондот ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ содржи високо ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови или пак за фондовите што инвестираат исклучиво во должнички хартии од вредност (обврзници), но во исто време е понизок од ризикот на оние фондови што исклучиво инвестираат во акции од мали и средни компании или од компании од држави во развој.

Осигурувањето се договора во евра, додека уплатата на премијата и исплатата на осигурената сума се во денари по среден курс на НБРСМ на денот на уплатата, односно исплатата. Вредноста на инвестициското портфолио е изразена во денари, од уплатата во денари се пресметува делот наменет за вложување. Осигурената сума договорена во ЕВРА се исплака во денарска противвредност според средниот курс на НБРСМ на денот на исплатата, а вредноста на инвестициското портфолио се исплака во денари без индексирање со девизи.

Бидете свесни за следните ризици: **Валутен ризик**, кој се јувра при промена на цената на една валута во однос на друга; **Пазарен ризик**, кој зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност; **Кредитен ризик** - веројатност дека издавачот на одредена хартија од вредност нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги намири своите обврски во моментот кога тие ќе достасаат; **Каматен ризик** - промената на каматните стапки може позитивно или негативно да се одрази на вредноста на вложените средства; **Ликвиден ризик** - веројатност дека во одреден момент ќе има тешкотии при изнаоѓање средства за Фондот да ги намири обврските поврзани со повлекување на уделите од Фондот како резултат на неможноста брзо да се продадат финансиските средства по цена приближно еднаква на нивната реална вредност; **Политички ризик** - веројатност од евентуални политички кризи во РСМ или во странство, кои може да доведат до промена на имотот на Фондот и/или Друштвото; **Ризик од промена на даночните прописи** - веројатност дека законодавната власт, во РСМ или во странство, ќе ги промени даночните прописи на начин кој негативно би влијаел на приносот на Фондот/или Друштвото; **Оперативен ризик**, ги сумира сите неизвесности кои се составен дел од секојдневните деловни активности на Фондот/или Друштвото и **Ризик од инфлација** зголемување на општото ниво на цените во определен период, што може да дојде до намалување на реалната добивка што ја остварил Фондот и/или Друштвото. Со вложување во овој вид осигурување можат да се претпрат значителни загуби. Овој производ не вклучува заштита од идни движења на пазарот и во текот на периодот на вложување негативните пазарни трендови можат привремено да ја намалат вредноста на референтниот број на уделите, односно вредноста на референтниот број на уделите може да биде пониска во однос на почетната вредност на референтниот број на уделите, така што може да изгубите дел или целата инвестиција. Инвестицијата не е заштитена делумно или целосно со гарантен фонд и нема заштита доколку друштвото не е во состојба да ја исплати.

Ефектот на ризикот кај осигурителниот производ може да биде значително повисок доколку не е чуван до достасување, односно до препорачаниот период за чување, таму каде што е можно.

Просечен месечен принос за ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ (податок од информативен карактер - не претставува проекција на можниот принос на Фондот во иднина)			
	Последни 12 месеци	Последни 24 месеци	Последни 5 години
Просечен месечен принос	1.2450%	1.3384%	0.8358%

Детални информации во врска со ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ фондот, е наведен во проспектот и документот со клучни информации за инвеститорот кој е објавен на интернет страницата на отворениот фонд www.wvpfondovi.mk.

4. Кои се последиците во случај друштвото да не може да изврши исплата?

Во случај на ликвидација или стечај на Осигурителот, врз средствата за покривање на математичката резерва врзана за надомести во случај на смрт како и врз средствата за покривање на посебната резерва за надомест осигурени со договорот за осигурување кои се директно врзани за вредноста на вложувањата не може да се спроведе извршување ниту тие средства влегуваат во имотот, односно стечајната или ликвидационата маса на Осигурителот. Во случај да дојде до припојување или ликвидација на отворениот инвестициски фонд каде се вложува премијата за вложување, на Договарачот без дополнителни трошоци му се дава следниот избор: (i) да премине во друг фонд кај истото ДУИФ или (ii) да премине во друг фонд кај друго ДУИФ, за што Договарачот треба да се произнесе во рок од 15 дена. Доколку Договарачот не ја прифати можноста за премин во друг фонд, Друштвото ќе смета дека настанал случај на доживување и на Договарачот ќе му ја исплати вредноста на инвестициското портфолио без наплата на какви било излезни трошоци и ќе му го врати неискористениот дел од премијата за осигурување.

5. Кои и колкави се трошоците поврзани со производот?

Расчленување на трошоците			
Еднократни трошоци	Влезни трошоци	5% од осигурена сума; од 0.28% до 1.12% од бруто премија, за еднократно плаќање на премија.	Ефект на трошоците што ги плаќате при склучување договор за осигурување.
	Излезни трошоци	0%	Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето по крајниот рок на покритието. Ефект на трошоците што ги плаќате при престанок на осигурувањето пред крајниот рок на покритието (откуп). За повеќекратна уплата откуп е возможен ако се платени три годишни премии и поминати три години од почетокот на осигурувањето. За еднократна уплата откуп е возможен по помината една година од датумот на склучување на полисата.

			Излезен трошок не се наплака.
Повторувачки трошоци	Трансакциски трошоци на инвестициското портфолио	-	Ефект на трошоците за купување и продажба на уделите во отворените инвестициски фондови.
	Останати повторувачки трошоци	за еднократно плаќање на премија 0.29% од осигурена сума за мешано осигурување; за повеќекратно плаќање на премија: од 0.5% до 2.0% од бруто премија 0.49% од осигурена сума за мешано осигурување	Ефект на трошоците што се наплатуваат секоја година за управување со вашите инвестиции и други трошоци. Ова ги вклучува давачките за управување и другите административни трошоци.
Повремени и непредвидени трошоци	Надоместоци за успешност	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку приносот ја надмине референтната вредност.
	Учество во добивка	-	Ефект на трошоците што се наплатуваат доколку вложувањето ја надмине референтната вредност.

Напомена: Процентот на влезни трошоци од 5% од осигурена сума не е променлив и е составен дел од премијата за мешано осигурување, додека останатите влезни трошоци и повторувачките трошоци зависат од изборот на соодносот на делот на премијата наменет за осигурително покритие и премијата за вложување. Со зголемување на премијата за осигурително покритие се зголемува висината на иносот на трошоците.

6. Опции за предвремено прекинување на договорот и последици

За целосно остварување на инвестициската цел, се препорачува да се задржи производот до истекот на договорениот период на осигурувањето. Со оглед на тоа што точниот инос на исплатата во случај на откуп не е однапред познат, производот не се препорачува за инвестиции пократки од договорениот рок на осигурувањето. Во случај на откуп на осигурувањето, откупната вредност на полисата одговора на вредноста на референтниот број удели на првиот следен работен ден откога е поднесено барањето за откупот и откупната вредност наведена во табличата на откупни вредности. За производот со еднократна уплата на премија откупот е дозволен по истекот на првата година на осигурувањето. За производот со повеќекратна уплата на премија првите три години не е дозволен откуп.

7. Информации за поднесување на приговори и претставки

Приговорите за производот (вклучувајќи го и овој документ), односно за давање на услуга или извршување на обврски од страна на Друштвото, може да се достават писмено до Друштвото на следната адреса: ул. Железничка бр. 41, 1000 Скопје, или по електронска пошта на contact@cro.mk или пак на следната интернет страница за поднесување приговор: https://cro.mk/Формулар_за_поплаки.aspx

Доколку не сте задоволни од одговорот по приговорот или Друштвото не ве извести во рок од 30 дена, тогаш имате право да поднесете претставка до АСО во писмена форма (непосредно во АСО или по пошта), во електронска форма на pretstavki@aso.mk.

8. Други релевантни информации.

Документите поврзани со овој производ се како што следуваат подолу и се достапни на:

- Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со еднократна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0541) со важност од 01.10.2022; Посебни услови за осигурување на живот поврзано со инвестициски фондови со повеќекратна уплата на премија каде осигуреникот го сноси инвестициониот ризик (0542) со важност од 01.10.2022, на интернет страницата на Кроација Осигурување Живот АД (www.cro.mk/Услови.aspx);
- Проспект на Фондот, Документ со клучни информации за инвеститорот, правилата на Фондот и цената на уделите на Фондот на интернет страницата на Друштвото за управување инвестициски фондови www.wvpfondovi.mk. Депозитна банка на фондот ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ е Комерцијална банка АД Скопје. Фондот е одобрен во РСМ и го регулира КХВ, Скопје.

Со својот потпис подолу потврдувате дека сте ја добиле, сте ја прочитале и сте ја разбрале оваа преддоговорна и договорна документација што ви ја доставува Друштвото пред да го склучите договорот за осигурување во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурувањето.

Со својот потпис на овој документ изјавувате дека сте информирани во врска со деталите за осигурувањето ТВОЈ КРО ЛАЈФ ИНВЕСТ, како и за содржината на Статутот и Проспектот на отворенот инвестициски фонд ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ управуван од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје и дека во целост ги разбираате карактеристиките на осигурителниот производ, придобивките и ризикот од инвестирањето во уделите на отворениот инвестициски фонд ВФП ПРЕМИУМ АКЦИИ управуван од ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје.

Документот го прочитав и разбрав:

Датум: _____._____._____. Г.

име и презиме/потпис